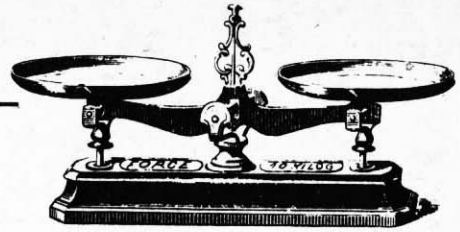

Κομμάτι από μυθιστόρημα

Μές στίς μαρμάρινες στοές. Οί δρόμοι στρωμένοι μ' αριθμοχάος παπούτσια διελεύσεως τών λαών. Οί καμάρες μέ τίς δίφυλλες πόρτες κατάκαρφες από πεταλόκαρφα ίπποδρομιωθέντων αλόγων. 'Ο ήλιος τής Δευτέρας, Τρίτης, Τετάρτης, Πέμπτης, Παρασκευής, τού Σαβάτου, τής Κυριακής, ανάτελλε φέγγοντας τούς μαρμάρινους δικαστές κι έριχνε πίσω τους τήν τήβεννο τής σκιάς τους. Τ' αγάλματά τους ήταν στημένα σ' έναν μεγάλο δρόμο—τόν εγκάρσιο τής πολιτείας. Στά στόματά τους άστραφταν οί μασέλες τού Νόμου. Λένε πώς ή αξία τους είναι διεθνής και άμύθητος και τό βάρος τους πολλών χιλιάδων τόμων.

'Εκεϊ μαζευόταν κάθε μέρα οί ένοχοι. Κατήγοροι και κατηγορούμενοι. 'Εβαζαν τό χέρι τους στό στόμα τών δικαστών και περίμεναν λίγο. Τό χέρι τού ένόχου έσπαγε αυτόματα κι ό άποστειωμένος πόνος δενόταν κόμπος —μπρελόκ Γόρδιου δεσμού- άπ' όπου κρεμόταν κουδουνιστά τά κλειδιά τού Νόμου.

Οί κλειδούχοι περνούσαν κι έστριβαν παραπλανητικά μέσα στους διαδρόμους τών λαβυρίνθων, μέ ιερό δέος ήγεσίας, ώσπου νά χαθούν τά ίχνη τους γι' αυτούς πού τριγύριζαν όξω στους δρόμους. Πήγαιναν γιά τόν καθιερωμένο αύστηρό έλεγχο έκει στίς μυστικές κρύπτες όπου φυλάσσονται στοιχειά και πειστήρια τών άνωύμων, τών διακριθέντων και ανακριθέντων. 'Εδω μέσα όπου ή ύποταγή έγινε ασφάλεια, είναι μόνο μπαγιάτικο ήμίφως και σεβάσμιος μουσειακός χρόνος.

Σ' ένα πολύτιμο φιαλίδιο διατηρούν άκόμα τό γάλα μιās παρθένου. 'Ο ήρωας 'Ιωάννης, όπως και οί περισσότεροι, είναι ταξινομημένος μόνο σέ τμήματα λειψάνων. Τό κεφάλι, τό δεξι χέρι, ένα δεματάκι ματωμένα μαλλιά, κομμάτια τού στήθους και μερικά νύχια τών ποδιών. Τό ίδιο και μέ τούς άλλους. Τό καλάμι άπ' τό πόδι τού ήρωος Πέτρου, διάσπαρτα δόντια τού ήρωος Φιλίππου, δάχτυλα τών ήρώων Θωμά, Νικολάου, καθώς και τής ήρωίδος Μαργαρίτας.

Κανείς δεν θυμάται πότε ακριβώς και γιά ποιό λόγο καταδικάστηκαν σέ ήρωισμό. 'Από τότε πέρασαν πολλά χρόνια κι οί εποχές αφάνισαν όσους θυμόταν.

Είρκτης και δάση θαλάσσια. Μέ ήλιο και άνευ. Οί πάσσαλοι άπ' τούς φράχτες κι οί άλυσίδες τών караβιών, στά ύπόγεια τών κρατούντων.

Χαρτοκλέφτες, δολοφόνοι, τρελοί πού τούς ξεφορτώθηκαν οί συγγενείς τους, άζήτητοι ήγέτες και διάφοροι ζώντες οργανισμοί, ήταν άλυσωτοί και πασσαλωμένοι μέ στα ύπόνομα ύπόγεια. 'Αγκυροβόλησαν στόν χωματένιο βυθό μέ τήν ύγρασία και τή λασπουριά τών δακρύων. Τό σκο-

τάδι είχε σταματήσει την ηλικία τους κι άρχισε πιά νά τούς τυφλώνει. 'Η ζωή δέν περνάει, παρόλο πού γύρω τους είναι θάνατος. Παρακαλούσαν γιά μιά βελόνα φώς νά τούς τρυπήσει, νά τούς βγάλει τ' άχρηστα μάτια. Καί μέσα τους παραμονεύει συνεχώς μιά μεγάλη συμφορά πού δέν τούς αφήνει ν' αναπαυτοῦν: ένας σαδισμός ν' αγαπάνε τά τομάρια τους, παρόλη τήν άμφιβολία.

'Ο ήλιος είχε κιάλας όνομαστει επίσημα έλληνικός. 'Ο σιαμαίος έρωτας του δικέφαλου άετου ήταν δόξα, καί ή γονιμοποίησή του λαός. Μπουλούκια οί άποκληροι ξεκινούσαν αύγή άπ' τά υπαίθρια ύπνωτήρια τινάζοντας τίς στάχτες τους καί μπουκάρανε στίς πλατείες καί τίς άγορές γιά τό λαϊκό χρηματιστήριο. Ν' ακούσουν τά κέρματα πάνω στίς πέτρες καί γύρω νά θράζει τό πανηγύρι. 'Η συνάθροιση δέν τελειώνει ποτέ. "Άλλοι καταφθάνουν κι άλλοι φεύγουν κι άλλοι περαστικοί.

Κάμποσοι χώνουνε καρφιά στό κεφάλι τους. "Άλλοι τρώνε τά παπούτσια τους μπροστά στόν πλανόδιο κόσμο. Τσαρλατάνοι, άσεμνα τραγουδία ήμιτελείς ανάπηροι, διάφορες επιδείξεις. Πότε-πότε ακούνε τά κέρματα πού πέφτουν μπροστά τους. Οί έγκαστρίμυθοι κραυγάζουν μέ ήχητικό άλλοθι παράνομες αλήθειες ανακατωμένες μέ φωνές ζώνων. Μιά ακατάσχετη μανία παραγωγής οίκτου-κυριαρχεί παντοῦ. Σ' έναν όρισμένο τομέα καταρίπτουν παράξενα ρεκόρ. Άλλοῦ πάλι, πεθαίνουν εικονικά. Κάτι πανύψηλα ξυλοπόδαρα περπατοῦν μ' έναέρια βήματα πάνω άπ' τά κεφάλια τών περαστικῶν μέ τ' άπορημένα πρόσωπα. 'Ανάμεσα στόν κόσμο καιροφυλακτοῦν άλλοδαποί, πόρνες κι άστυνομικοί.

'Ο Χαράλαμπος έριξε ένα κέρμα κι έφυγε. Πήστηκε τό κεφάλι του χαζεύοντας τόσην ώρα μέσα στή φασαρία. Μπήκε σέ μιά στοά ψάχνοντας γιά ένα χρωματοπωλείο, νά ξεμπερδέψει μιά δουλειά καί κάτι λογαριασμούς. Πίσω άπ' τή λεωφόρο μέ τίς μαρμάρινες στοές άρχιζαν οί σπιράλ μπερδεμένοι στενόδρομοι μ' ανάκατα στοιβαγμένα τά μαγαζιά τών έμπορισκων καί μικροτεχνίτων.

Μπήκε σ' αύτή τήν έμπορική γειτονιά κρατώντας τό χαρτί μέ τίς δουλειές γραμμένες άπάνω καί πήρε στή σειρά τά μαγαζιά τελειώνοντας άργά καί μέ τάξη τίς παραγγελίες πού είχε.

Σταμάτησε σ' ένα γνωστό του σιδεράδικο κι έκατσε λίγο, πίνοντας τόν ιδρώτα του κοντά στό παράθυρο του μαγαζιού, μέχρι νά συσκευάσουν τήν παραγγελία μέ τά πεταλόκαρφα. Είχε ακόμα τήν παραγγελία μέ τίς σόλες καί τά δέρματα σ' ένα μαγαζί λίγο πιό κάτω, είχε κάτι κλειδαριές νά πάρει καί πέντε άδεια δοχεία. Μ' ένα τσουβάλι πού βρήκε δίπλα του ξεσκόνισε τά παπούτσια του. Έβγαλε τό μαντίλι, σκούπισε τό πρόσωπό του κι ακούμπησε στό παράθυρο χαζεύοντας μέ τήν άφηρημάδα τής ξεκούρασης. "Έξω περνούσε ό κόσμος. Οί έγγοιες μηδενισμένες κι άπόλυτη εύτυχία φυτῶν. 'Αντίς γιά «κίνδυνος -θάνατος» καί παρόμοια θάσανα, ήταν εκεί άμυντική σιγουριά. 'Η χαμηλοτάβανη άτμόσφαιρα ήταν φορτισμένη άπ' τά ρινίσματα μικροθορύβων κι εκεί πάνω σέ μιά

καμινάδα, τό άσπρο φεγγάρι τής μέρας.

Τέλειωσε άπό κεί ό Χαράλαμπος καί βγήκε πάλι στή λεωφόρο. Βάδιζε άπάνω στή χρυσή τομή τής πολιτείας. Τραβοῦσε γιά τήν άποθήκη του άφήνοντας άργά πίσω του: δυό μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα, τέσσερις έκκλησίες, μία βιβλιοθήκη, πέντε αίθουσες ύποδοχής καί άκροάσεως, μία όπλοθήκη, μία αίθουσα τροπαιών, ένα εκπαιδευτήριο, τρία έστιατόρια, δύο λουτρά, έναν ίππόδρομο κι έξι φυλακές.

Τραβοῦσε έτσι άδέσποτα κι ήταν όλόκληρος μία άπουσία, έντός, εκτός καί επί τά αυτά. Στή σκέψη του μέσα έπαιζε ένα βαρύ κομπολόι κι οὔτε πού νοιαζότανε, άς ποῦμε, γιά τό δίλημμα ενός ύφάσματος πού δέν ξέρει τί νά γίνει: σημαία ή κυλότα.

Νάσος Θεοφίλου

ΣΤΑΣΕΙΣ

▼
Πρίν πέντε χρόνια τέτιον καιρό (Όχτώβρης 71) πρωτοκυκλοφόρησε τό τραμ. Γιά τήν «έπέτειο» αυτή, είχαμε δυό εύγενικά δώρα: τό πρώτο είναι τό παρακάτω κείμενο άπό τό σημειωματάριο του Φράντς Κάφκα, γραμμένο τό 1910 πού τό μετάφρασε καί μάς τό φερε ό φίλος μας Τάκης Γιανούδης:

Τήν χορεύτρια Έντουάρντοθα —πού λατρεύει τή μουσική— συνοδεύουν παντού, άκόμα καί μέσα στό τραμ. δυό βιολιστές, γιά νά παίζουν βιολί όταν τό θελήσει. Άλλωστε πουθενά δέ γράφει ότι άπαγορεύεται νά παίζει κανείς βιολί μέσα στό τραμ. Άρκει τό κομάτι πού παίζεις ν' άρέσει στούς άλλους επιβάτες κι ύστερα νά μη θγάλεις δίσκο. Όπωσδήποτε στήν άρχή παρατηρείται κάποια έκπληξη στούς επιβάτες, πού θά βρίσκουν ότι ό τόπος δέν είναι κατάλληλος, αλλά αυτόμόνο γιά λίγο. Γιατί όταν τό τραμ θά έχει αναπτύξει όλη του τήν ταχύτητα, έτσι πού άπό τίς χαραμάδες του άκούγεται ό άέρας νά σφυρίζει καί τό τραμ περνά έναν ήσυχο δρομάκο. τότε ή μουσική αυτή άκούγεται όμορφη.

